

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára ötvégre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A „nyitlér” cikkek sora után 30 kr. előleg bekielése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középütea, STEIN J. könyvkereskedése.

Legfelsőbb királyi leirat a magyar országgyűléshez.

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF,

Isten kegyelméből Austria Császára, Magyar-, Cseh-, Halics és Ladomérországok Apostoli, ugy Illyria Királya, Austria Főhercege stb.

Hű Magyarországnak s ahhoz kapcsolt Részek Zászlósának, egyházi és világi Főrendinek és Képviselőinek, kik az Általunk 1865-dik évi Karácsonhó 10-dik napjára Pest szabad királyi városunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, üdvöt és Kegyelemünket!

Kedvelt Híveink!

Az isteni gondviselés és Népeink hű ragaszkodása iránt meg nem ingatott bizalommal vesszük fel az országgyűlési értekezések fonalát, melyeknek kiindulási pontját trónbeszédünkben körvonaloztuk, s melyeknek magasztos és Előttünk változatlan célját a birodalom egyes részei közötti kapcsolatoknak alkotmányos rendezése és kedvelt Magyarországnak közjogi önállóságának mielőbbi helyreállítása képezi.

A hadjáratnak déli seregünk és hajóhadunk fényes diadalai által ki nem egyenlíthető kedvezőtlen fordulata meghusidatott ama reményeket, melyeket az Ellenünk szövetségzett hatalmak túlnyomó erejének ellenére is ügyünk szentségébe és hős és kitartásban töretlen hadseregeink vitézségébe fektettünk.

A balsors csapásaival szemben, miknek helyreállítását egyedül Népeink feláldozó készségének, szellemi és anyagi erejének végső megfeszítésével lett vala eszközölhető, nem késtünk, habár súlyos feltételek alatt visszaadni nekik a béke áldásait, miket számukra biztosítani atyai szívünk leggyengédebb, uralkodói tisztünk legfőbb köteleméhez soroztuk mindenkoron.

A multnak viszontagságai s a változott nemzetközi viszonyok iránti tekintetek immár még inkább és valóban elutasíthatatlanul követelik, hogy a birodalom belservesztésének függőben lévő ügyét azon alapon, melyet népeink alkotmányos jogai és érdekeinek Általunk őszintén óhajtott kielégítése céljából kijelöltünk, Tőlünk telhetőleg sietessük.

Már a folyó évi szent-Iván hava 24-dik napján kelt királyi leiratunkban méltányoltuk volt ama munkásságot, melylyel kedvelt Magyarországnak országosan egybegyűlt Főrendei és Képviselői fejlődési célzatainkat elsajátítva a közös feladat reánk eső részének megoldásához járulni indultak.

Annál inkább kelle sajnálnunk, hogy épp azon időpontban valánk kényszerülve elnapolni a magyar országgyűlést, midőn e munkásság a képviselők közösügyi bizottságának előkészítő tárgyalásai folytán oly javaslatot eredményezett, melynek kiindulása és végirányzata felett Mi — daczára annak, hogy az még a nyilvános megvitatás és országgyűlési megállapodás törvényes fokozatait át nem haladt — elismerésünket ezuttal már előlegesen kijelenteni nem tartózkodunk; mert hivatásunkban fekvőnek hisszük: éber figyelemmel kísérni az ellentétes irányzatok kiegyeztetése körül mindazon mozzanatokat, miknek fejlesztése a végfeladat mielőbbi jogos és méltányos megoldásához vezethet.

Megnyugvással látjuk Mi e javaslatban kifejezve országaink együtvé tartozásának élénk öntudatát, és vezérelvül felkarolva ama legfőbb tekintetet, hogy a Monarchia fennállása legfontosabb érdekeiben biztosíthatassék.

A miért is viszonzandók az őszinte nyíltságot és bizalmat, mit az országosan egybegyűlt Főrendek és Képviselők Hozzánk intézett legalázatosabb feliratainkban Irányunkban kifejeztek, eleve biztosakká tenni kívántuk, hogy az érintett javaslatnak a közös ügyek tárgyalására és kezelésére vonatkozó módosztatit olyannak tekintjük, melyek az alkotmányos kiegyezés létesítésére alkalmas csatlakozási pontul szolgálhatnak.

Hogy az e részbeni tárgyalások gyors és kedvező eredményét mindinkább biztosítsuk, célra-vezetőnek véljük kijelölni ama főbb szempontokat, mikre nézve szükséges, hogy az országosan egybegyűlt Főrendek és Képviselők a közös ügyek tüzetes meghatározása körül kiváló figyelmet fordítsanak.

Mit multhatlanul megóvni tartozunk, az a hadsereg egysége, mihez a vezénylet és szakszerű belservesztettségén túl még a szolgálati időnek meghatározására s a hadsereg kiegészítésére vonatkozó elvek összhangzása okvetlenül megkívánatik.

Szintoly elkérthetetlenül igénylik a nemzetközi forgalomnak ez időszaki fejlettsége, és az iparnak létfeltételei, hogy a vám-ügy és ezzel kapcsolatban az iparos termelésre lényeges behatással bíró közvetett adók s az állami egyedárúság ügye előleges kiegyezés útján kijelölendő azonos elvek alapján rendeztessék.

És végre szükséges, hogy az állam-adósságok és az ezekkel oly szoros kapcsolatban lévő állam-hitel ügye belső lényegénél fogva egységesen kezeltesse, hogy a pénzforgalom érdekei, melyek a birodalom minden részeiben egyaránt életbevágók, az e téren oly válságos ingatagságtól megóva legyenek.

Óhajtjuk, miszerint ez alapokon megindult tanácskozások eredménye Minket mielőbb ama helyzetbe juttasson, hogy a nehézségeket, melyek a birodalmi kapcsolatnak magából a practica-sanctio-ból folyó s Általunk bármely körülmények közt fel nem adható biztosítékaira nézve fennforognak, elvben megoldottakul tekinthessük; és viszont Mi is az országosan egybegyűlt Főrendek és Képviselők legalázatosabb felirataiban előtérbe állított kívánságunk teljesítéséhez járulva, a felelős ministerium kinevezésével s a helyhatósági önkormányzás helyreállításával kedvelt Magyarországnak Népeinek alkotmányos igényeit kielégíthessük.

Mint hogy pedig el vagyunk határozva a felelős kormányzati rendszert nem egyedül Magyarországnak, hanem általánosan érvényre emelni, fenntartjuk Magunknak, hogy a közös ügyekre nézve megállapított elvek részletes kivitelét és foganatosítását, úgy az 1848-diki törvények ama szabványainak módosítását, a melyek iránti aggályainkat f. évi hótmáshava 3-ik napján kelt királyi leiratunkban elősoroltuk, kinevezendő felelős ministerium útján az országosan egybegyűlt Főrendek és Képviselőkkel egyetértőleg eszközölhessük.

Reméljük, hogy kedvelt Magyarországnak országosan egybegyűlt Főrendei és Képviselői minden elfoglaltságtól ment érzéssel fogadják atyai szándékaink in ez őszinte nyilatkozatát s az Általunk kiemelt szempontokat szintoly beható, mint az időnek intő szavára ügyelő tanácskozásai tárgyává teendik, mi által birodalmunk alkotmányos belservesztetése életbeléptetésére irányult legbensőbb vágyaink valószínűsítésétől részről siettetni fogják.

Küszöbén áll immár ez ország óhajai teljesítésének.

Érzelmek, melyek által indítva eszközölni kívántuk, hogy helyesen felfogott önérdékében határozasson saját jövője felett, nem változtak.

Hinni szeretjük, hogy a jóakaratauk tüdvös találkozására képes leend e jövőt oly alapokra fektetni, melyek a multnak kegyeletes hagyományait a jelen helyzet követelményeirez idomítva, azoknak újabb felvirágzását tartósan biztosítandják.

Kelt Birodalmunk fővárosában Bécsben, Ausztriában, Szent-András hava tizenhetedik napján, ezer nyolczszáz hatvanhatodik esztendőben.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Majláth György, s. k.

Barthos János, s. k.

A függő kérdések.

II.

Kolozsvár, nov. 21.

(D.) Az utóbbi cikkemben említett két fő szempont az, a mely az úgy nevezett magyar alkotmányviszály forrását képezi, ha e két főszempont a törvényhozás és korona által meg lesz oldva, azután csak is a belső pártok tusakodásai maradnak fenn, melyek sem akkora horderőt, sem akkora veszélyt nem rejtenek magukban.

18 hosszú év telvén már el, a mióta az abszolút hatalom a historiai kötések ignorálásával Magyarországot alkotmányon kívül helyezé, s Auszriával, melytől addig egészen külön állott, országos és magán életünk tényezőinek minden erejét összeforrasztani törekedett, az ez idő alatt serdült új nemzedék, kikre ma a cselekvés tere leginkább vár, oly helyzet légkörében nevedektek, melyet egészen a szerint fogtak fel, a mint e helyzetet magokra ott kedvezőnek, itt elnyomónak tekintettek.

Igy látjuk, hogy míg a magyar újabb nemzedékekben az ellenzéki felfogás csak növekedett, az örökös tartományok népei irányunkban egy oly közös helyzetben képzelik magukat, a mely Stadion Bach és Schmerling theorái előtt soha sem létezett. Emlékezzünk csak vissza az 1848 előtti

időkre, mikor Auszriától vámsorompók s egészen külön kormányrendszer választott el. Tudtak-e rólunk, belügyeinkről valamit Auszria népei, s tudtunk-e mi az ő belügyeiről valamit? Olvastuk az 1848 előtti bécsi lapokat, legfőleg Rózsa Sándor vadregényes rabló kalandjai által érdeklődtek osztrák atyáink. Igen keveset tudtak még tudósaink is alkotmányos életünkéről, nagy honpolgárainkról, a magyar alkotmány az ő hírek, tudtak s befolyásuk nélkül fejlődött; e részben semmi civilisatori missiojuk irányunkban nem vala, legfőleg az uralkodó-ház miniszterei vesződtek kancellárjainkkal, s országunknak az ő absolutisticus törekvéseikben ütköző jogaikkal, s egy-egy felületes journalist rémitgette a világot barbarismusunkkal, hogy a „zsiros Kanaán” maradjon ismeretlen a világ előtt, s azt egyedül az osztrák műipar s kereskedelem zsákmányolhasa ki.

Mi országgyűléseinken megszavaztuk az adót és katonaságot, ki is állítottuk s fényesen ruháztuk gyönyörű magyar ezredeinket, a nemesség felszine viselte a hadi tisztsegeket ezen ezredekben, s megvertünk vele törököket, poroszt, francziát, vállat vetve a dinastia általi osztrák testvérekkel.

Soha sem bajlódunk azzal, hogyan állítják ki őket fegyveres erejüket, ők sem azzal, hogy mi hogyan toborzunk és fogdosunk, s hány évig akarjuk szolgáltatni ezredeinket, soha sem érezte a magyar-husár magát osztrák katonának, hanem igen magyar-husárnak, magyar bakának és a császár katonájának. E részben a „Kamarad” minapi állítását katonáink szelleméről mindnyájuk emlékezete tökéletesen meghazudtolja, s kérdjétek meg most is vén pensionátus magyar-husár s gyalog tisztjeinket, mik voltak ők? magyar katonák, a császár és király zászlósának hívei, de nem soha osztrákok. Egy közös ügyünk volt csupán, a mit értettünk mind, és magyarok, osztrákok híven teljesítettünk, ezen közösügy volt: pénzzel, vérrrel megverni az ellenséget akár Auszria, akár Magyarország felől ütött reánk.

Miért kellett ezt a szép egyetértést és kötelezőgérzetet, mely az uralkodó-házat Európá legbefolyásosabb, leghatalmasabb dinastiájává tette, miért kellett ezt oly doctrínákkal felforgatni, melyek az osztrákot eresebbé, hatalmasabbá éppen nem tették, a magyaroknak pedig bizalmatlanságát idézték fel!

Minden erő s hatály gyorsan hanyatlott ezen doctrínák után. A magyar nemzet felszine nem sovárgott a hadseregbe, a hol tért foglalni 1848 előtt dicsőségének tartotta; a magyar közvért pedig a cseh és osztrák tisztok lelkesítheték-e a véres csatáereken. Becsülettel tudtak ezek a tisztok meghalni Solferinonál és Königrácznál, de a magyar nép fiai csak magyar hadnagyok, kapitányok, ezredek stb. lelkesítő biztatásaira képesek csodát művelni. És ez a dolog természetéből foly.

Mi haszna összehogozni két jobb kart, hogy a kettő együtt izmosabb legyen? Vastagabb az igaz, de a lekötözés által mind a kettő erőtlenné van téve. Adjunk egy érzést a szívbe, egy eszmét az agyba, és bocsássuk külön a külön testeket, jobban fogják egymást megvédeni tudni, mintha őket vaskötélékekkel összekötözzük.

Tizennyolcz év rendkívül megzavarja a gondolkodás módját. A bécsi lapok azt hiszik, hogy jogtalanra vannak az égből rendelve, sőt a kik dopsotismus alatt nyögtek át azon évezredet, mely alatt a mi alkotmányos életünk s közszellemünk kifejlett, most midőn az ő alkotmányos életük embrio korát éri, nem töltünk vén, gyakorlott alkotmányosoktól akarnak tanulni, hanem minket akarnak tanítani, hogyan játszunk az ő gyermekbábjainkkal?

Itt van a baj, itt a circulus vitiosus, soha 1848 előtt az osztrákok a mi dolgainkba nem keveredtek, csak ministereik érintkeztek, hírok, tudtak nélkül kancellárjainkkal, s az uralkodó tisztelven hazánk törvényeit, ha erőszakot követett is el rajtuk, ezen törvények alapján létező közegek által követeltte el. Történt, hogy diktátorságot gyakorolt átmentti idők alatt feleltünk, de mindig, mint magyar király tette ezt magyar

kormány által, kiket későbbi országgyűléseink kérdőre is vontak, s kik magukat úgy a hogy lehetett, kimenték. Így tehát történt, hogy nyomták hazánkat, de országos és nemzeti létünket s külön állásunkat csak József császár vonta volt kérdésbe, s ő is végre tökéletesen meggyőződve téves politikájáról, mindent jóvá tenni törekedett. Hatóságainkhoz soha egy osztrák miniszter sem rendelkezett, azt sem tudtuk soha az egy államkancelláról, kik az osztrák miniszterek? az osztrákok sem tudtak róla, ki a mi kancellárunk, nádorunk, országbírónk? Elfértünk egymás mellett, soha sem találkoztunk együtt, csupán a csatáereken, s a mint említém, e csatáerekről soha sem tértünk vissza végkudarczczal.

A mult helyzetnek világos felfogása által egyenlíthető ki azon két főszempont, mely alkotmány-kérdésünk legfőbb problémáját képezi. Míg az utóbbi 18 év experimentációinak kódéből a birodalom népeinek s vezérférfiainak gondolkodásmódja egy emelkedetebb álláspontra nem jut, a honnan a multak történelmét s sikerének historiai s lélektani okait világosan beláthassa; a mig tisztelettel el nem ismerik, hogy Magyarország egy teljesen önálló s független individualitás volt mindig, mely, mint bajtárs az osztrák népeknek a közös monarchia nagyhatalmi állásának fenntartásáért hozott engedatokban soha általuk felülmulni nem engedte magát, a mikor, mint önálló nemzet bizalommal és jogai alapján lön felszólítva kötelességei teljesítésére, egy szóval, a mig a politika vissza nem tér minden kétértelműség s beolvasztási törekvések nélkül a historiai és kötések által szentesített alapokra, honnan a magyar nemzetet az osztrák népeknek akár esze, akár fegyvere kimozdítani képtelen: addig jólét és nyugalom nem lesz benn a monarchia kebelében; kifelé pedig bármínő alapokra szervezzék nélkülünk a hadsereget — nehezen hisszük, hogy a monarchia reüssirozhasson.

A mostani kormány gondolkodáskörében azon csaknem két évtizedes köd, kérdésen kívül tisztulni látszik, azt azonban még e kormány sem látta egészen be, hogy 1848-ig Austria és Magyarország két egészen külön historiai individualitás volt, a két részt mi sem kötötte össze, csak is a dinastia, s e dinastia birtokai védelmének oly közössége, melylyel a két külön önálló erő nem egymásnak, hanem a dinastiának, s csupán csak is ennek tartozott.

Nem Austria népeinek köszönhetette Magyarországnak, hogy segítették őt a törökök támadása ellen, hanem köszönhetette a dinastiának, mely osztrák fegyvereseit védelmünkre berendelte, s nem a magyaroknak köszönhetik az osztrákok, hogy kiverték határunkról Nagy Friedrich és I. Napoleon hódító seregeit, hanem köszönhetették császároknak, ki a magyarok koronáját elnyervén, ezen néppel úgy szerződött, hogy adjon neki fegyveres erőt, melylyel kölcsönben birodalma minden részeit védhesse.

Ez volt a mi historiai viszonyunk a császár örökös tartományaihoz, s miután e viszony közt a dinastia nagy és hatalmas volt, ugyan miért kellene e viszonyt megváltoztatni?

A viszony ma nem Magyarország, hanem Austria részéről változott, a mennyiben ott is alkotmányt adtak, s így a nép ott is hozzá szól már ahoz, mit kell adnia a korona nagyhatalmi állásának önfenntartására?

A népeknek áldozataik mérvét egyeztetni kellett, itt természetesen állott elé az egymással érintkezés szükségessége; de e szükségességet a 15-ös bizottmány munkálata tökéletesen megadja. A magyar nemzet, ha azt elfogadja, megtette a legnagyobb áldozatot, mit Austria népeivel való szövetségének hozhat.

A „Victoria” biztosító-társaság

közgyűlése 1866. november 17-kén.

(Folytatása és vége.)

Annak, hogy társaságunk egyedül a tüzéban dolgozik, különösen két főponban éreztük pozitív hátrányát; ugyanis:

1. Ször. Csupán tüzbiztosítási ágra sokkal nehezebb jó ügynökök kapni, mint több ágra, miután a jó ügynök inkább huz oly társasághoz,

melynél provisionális jövedelmét szorgalmasan állítják több biztosító ágakból szaporíthatja.

2-szor. A több biztosítási ág azonképp az intézet, mint az ügynök körét és egybekötését szaporítván, jelentékeny befolyással van az üzlet szaporítására is; különösen a biztosító felek megszokták és inkább szeretik tűzbiztosításukat is oly társaságnál és oly ügynöknél tenni, melynél egyéb biztosításukat, kivált a jég ellen biztosítást is intézhetik. Így különösen a jégbiztosítási ág hiánya bennünket a tűzbiztosítások szerzésében is sokképpen akadályoz.

E két főpont hordereje már a szakavatallan előtt is könnyen feltűnik: de még feltűnőbb lesz a gyakorlati emberek előtt, ha szemügyre vesszük az osztrák birodalomban is már e téren versenyező intézetek tetemes számát, s a verseny keménységét, mely e tetemes szám közt már minden irányban kifejezett.

Egyébiránt az itt következőleg előadandó előnyöknek a mondottakkal combinatioja még több hátrány megismerését is kifejti.

A leglényegesebb előnyök pedig röviden a következő főpontokba vonhatók össze. A szervezkedés több biztosítási ágban is csak kevéssel kerül többre, mint csupán a tűzbiztosítási ágban; sőt mitűn több ágban könnyebb jó ügynököket kapni, úgy szólván csak a nyomtatványok költsége szaporítja a több ágban szervezkedés költségét; azután a regie költség is több ágra oszolva, sokkal könnyebben fejt ki kedvező arányt a több ágból mindenesetre származó több jövedelemhez képest; végre a szerencse változásában is egyik ág rendszeren a másikat segíti; minél fogva minél több különböző ágra oszlik az üzlet, — jövedelmezése, kezelési költségéhez aránylag, annál biztosabb.

Ez előnyökkel és hátrányokkal szemben társaságunk üzletének más ágaakra is kiterjesztése állásunkban annyival célszerűbbnek és kívánatosabbnak mutatkozik, mivel, mikép fennebb kimutatók, társaságunk a tűzágban már meglehetősen szervezve van, és csak mostani szervezettünkkel a ügynökeinknek 1900-ra menő seregével is a tűzágban ki-vül, a többi ágakban szintén jelentékeny és annyival jövedelmezőbb üzletet győznék meg, mivel ezért a mostani szervezet csak csekély új költséget igényelne.

Azon kérdésre felelvé, hogy kicsoda biztosítási ágak volna megindítandók, célszerűnek vélünk, ha üzletünk ezuttal egyszerre mind a négy biztosítási ágra, t. i. a mostani tűzaggal együtt: jég-, szállítvány- és életbiztosításra is kiterjesztetnénk. A tűzbiztosítás mellett a jégbiztosítás, mint a tapasztalás bizonyítja és fennebb is kifejtők, lényegesen előnyös, sőt mulhatatlannal szükséges; az életbiztosítás pedig igen szép és hasznos. Mi a szállítvány-biztosítást illeti, ebben mi, igazgatósági székhelyünknek Kolozsvárt, a közlekedés központjától és a forgalom fővonalaitól távolított miatt ugyan nagy térre nem számíthatunk; de mivel most egyttal az is kérvényezhető, jobb, hogy az is felvéssék, mint most mellőztetvén, alkalmilag újra kelljen azért kérvényezni. Sőt azt véljük, hogy ha a társaság az állatbiztosítást is, és pedig az általánoság elve szerint felkarolná, milyen társaság a birodalomban még nincs, igen célszerűleg cselekednék; mert, mikép már fennebb érintők, sőt kimutatánk: minél több különböző ágra oszlik az üzlet, annak jövedelmezése, kezelési költségéhez aránylag annál biztosabb; és azt hisszük, hogy az engedély kinyerése több ágban sem kerül több fáradságba és költségbe, mint akár csak a jégbiztosítási ágban, sőt az állatbiztosítási ágnak felvétele még a concessio kinyerését a magas kormány előtt is könnyíteni és gyorsítani fogja, miután a birodalomban ily részvényes társaság még nincs; holott a közönség már oly sok ízben kifejezte kíváncsiságát. Annál fogva, mivel ez ágnak üzletünkbe felvétele a tűz- és jégbiztosító-ág körül remélhetőleg igen kedvező hatást fogna gyakorolni, és némileg segédkeztet nyújtana azon hátrány legyőzésére, melyben igazgatósági székhelyünk más társaságok székhelye irányában bennünket a versenyt illetőleg tart, ennek felvételét ezennel indítványozzuk.

A kivüli módokat illetőleg eljárásunkhoz legelsőbb is alapszabályunk 2-dik §-ának zárpontja és a 8-dik § adja kezünkbe a kulcsot.

A 2. § zárpontja így szól: „A társaság fenntartja magának, működését legfelsőbb engedéllyel más biztosítási ágakra is kiterjesztetni.”

A 8. § így hangzik: „Egyelőre csak 1000 részvény bocsátatik ki, s mielőtt az aláírva lesz, a társaság alakultnak tekintendő. A többi részvény kibocsátása, a közgyűlés határozatára, fenntartatván a hatóságnak történő jelentés és a társasági vállalat szükségletéhez képest történik. A további részvény-kibocsátásnál minden részvényesnek az első kibocsátásból birt részvényeihez aránylagos mennyiségű részvény-szerzéshez előjoga van. 50 részvényről többet egy részvényes sem bírhat.”

Ez alapokon a többi ágban kezdeményezhetés a kormány engedélyétől függ, de új részvény-kibocsátást alapszabályilag mulhatatlannal nem feltételez. Azonban mivel nagyon feltehető, hogy a magas kormány az új ágak engedélyezését a 8-ik § alapján új részvény kibocsátásához fogja kötni: annál fogva célszerűnek mutatkozik, e kikötést az új kibocsátás előzőleg elhatározásával megelőzni.

Ezek nyomán indítványunkat a következőkbe foglaljuk:

1-ször. Vegye tanácskozás alá a tks közgyűlés és mondja ki határozatilag, hogy a társaság üzletébe, a jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosítás felvételesek.

2-szor. Határozza el, hogy az új ágak felvétele indokából az alapszabályok 8. § értelmében új részvény kibocsátás eszközöltessék.

3-szor. Az előző két pontra hozott határozatnak megfelelőleg igazittassék ki és fogalmaztassék az alapszabályok 2. és 8. §-a.

4-szer. Az új kibocsátású részvények számának a szükséghez képest meghatározására, azok distractiojára, és a megindítandó új ágak iránt a magas kormányhoz folyamodásra, az igazgató választmány nyal egyetértve bizassék meg az igazgatóság.

5-ször. Minthogy a megindítandó új biztosítási ágakat illető biztosítási feltételek is, a concessio kérésével felsőbb jóváhagyás alá terjesztendők, intézkedjék a tks közgyűlés az iránt, hogy azok az igazgatóság által kidolgoztatván és megállapítatván, időnyerés tekintetéből minden új rendkívüli közgyűlés szükségére nélkül terjesztessenek a magas kormány elé, természetesen a sanctionálási jog a legközelebbi rendes közgyűlésnek mégis fennhagyatván.

Kelt Kolozsvárt az igazgató választmányak 1866. november 14-én tartott gyűléséből.

A tekintetes közgyűlés alázasos szolgái a „Victoria” biztosító-társaság igazgató választmánya.

A „Victoria” biztosító-társaság

Kolozsvárt, 1866 nov. 17-dikén, a városház nagy termében tartott rendkívüli közgyűlése jegyzőkönyve.

Jelen lévén alelnök: Hintz György. Kormánybiztos: Forray Ferencz, az igazgató-választmány, az igazgatóság és számos részvényes tag. Jegyzett: Szász Gyula.

Alelnök üdvözlőlvén a szép számmal egybegyűlt részvényeseket, velős beszédben fejtegeti e rendkívüli közgyűlés célját és feladatát, mely nem egyéb, mint az eddig a társaság részéről csak a tűzágban gyakorolt működést, a biztosítás többi ismeretes ágaira is kiterjesztetni.

Beszéde végén, hivatkozva az eddigi kedvező eredményre, s utalva e részben a következőleg felolvasandó jelentésre: melegen szólítja fel a jelen levő részvényeseket, a megvitandó tárgyhöz bizalommal járulni s az intézet érdekében őszintén és tartzkodás nélkül nyilatkozni. Ezzel az ülést megnyitottnak tekintvén, felszólítja vezérigazgatót, a választmány nevében annak jelentését s illetőleg indítványát a fennforgó tárgy körül előadni.

I. Vezérigazgató olvasta az igazgató-választmány jelentését, melyből kitűnik:

hogy a társaság üzletét tettegesen Erdélyben 1865 július 5-ken indította meg, ezen napon állítatván ki az első kötvényt. Ezután következett a megindulás Magyarországon és Morvában szeptemberben, majd octoberrel Alsó- és Felső-Austriában, Stíriában sat.: végre folyó év elején Csehországban, hogy a társaságnak jelenleg van 5 vezér-20 fő- és 1888 alügynöke, összesen 1913.

hogy az üzlet fejlődése és állása 1866 october 31-ével következő eredményt mutat ki:

23,992 db kötvénnyel biztosított 34,627,570 frt érték után díj és illeték bevétele 347,130 frt 20 kr; kamat bevétele a részvény befizetések után még fenn levő késedelmi és a kolozsvári kisegítő pénztárral még el nem számolt kamatokon, azután a kolozsvári zálog-kölcsön intézettől járó osztalékon kívül 13,000 frt; összesen 360,130 frt 20 kr.

Díjartalék a jövő évre átmenő 20,230,945 frtnyi biztosítási érték után levonva a viszontbiztosító intézetek illetőségét 181,528 frt 68 kr; 271 kárna liquidált kárösszeg a viszontbiztosító intézetek részletének levonásával 35,364 frt 42 kr; kártartalék fizetetlen károka szintén a viszontbiztosító-intézetek részletének levonásával 22,541 frt; viszontbiztosított részletekért fizetett díjak 15,820 frt 77 kr; megemissitások, ügynöki százalék, alapítási, szervezési és folyó költségek 70,587 frt 45 kr; összes kiadás 325,842 frt 32 kr, melyet a bevételből levonva, maradék 34,287 frt 88 kr.

hogy az üzletnek országos mostoha viszonyok közt is ezen szerencsés activ fejlődése szolgál alapul, hogy az igazgatóság és választmány a biztosítás többi ágainak megindítását szőnyegre hozza, az egyedül a tűzbiztosítási ágban dolgozás különösen két főpontban érezetvén pozitív hátrányát, ugyanis

1-ször. Csupán tűzbiztosítási ágra sokkal nehezebb jó ügynököket kapni és

2-szor. A több biztosítási ág, azonképp az intézet, mint az ügynök körét és egybekötését szaporítván, jelentékeny befolyással van az üzlet szaporítására is, — míg ezekkel szemben a több biztosítási ágban dolgozás következő lényegesebb előnyöket mutat fel, jelesen:

a szervezés több biztosítási ágban is csak kevéssel kerül többre, s több ágban könnyebb levén jó ügynököket kapni, ugyszólvá csak a nyomtatványok költségét szaporitná, továbbá a regie költség több ágra oszolva, a több jövedelemhez kedvezőbb arányban áll, végre: a szerencse változásában egyik ág rendszeren a másikat segíti.

Ezek nyomán a választmányi jelentés indítványait a következőkben terjeszti elő:

1. Vegye tanácskozás alá a tks közgyűlés és mondja ki határozatilag, hogy a társaság üzletébe a jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosítás felvételesek.

2. Határozza el, hogy az új ágak felvétele indokából az alapszabályok 8. § értelmében új részvény kibocsátás eszközöltessék.

3. Az előző két pontra hozott határozatnak megfelelőleg igazittassék ki és fogalmaztassék az alapszabályok 2. és 8. §-a.

4. Az új kibocsátású részvények számának a szükséghez képest meghatározására, azok distractiojára és a megindítandó új ágak iránt a magas kormányhoz folyamodásra, az igazgató választmány nyal egyetértve bizassék meg az igazgatóság.

5. Minthogy a megindítandó új ágakat illető biztosítási feltételek is a concessio kérésével felsőbb jóváhagyás alá terjesztendők, intézkedjék a tks közgyűlés az iránt, hogy azok az igazgatóság által kidolgoztatván, időnyerés tekintetéből minden új rendkívüli közgyűlés szükségére nélkül terjesztessenek a magas kormány elé, természetesen a sanctionálási jog a legközelebbi rendes közgyűlésre hagyatván fenn.

II. Mielőtt előzőleg felolvasott indítványok tárgyalás alá vétetnének, felhívja alelnök az igazoló és szavazó-jegyek számba vételére kiküldött bizottmányt, eljárása iránt jelentését megtenni, — minek folytán Kövári László igazgató a bizottmány nevében a ház asztalára tévén az igazoló és szavazati jegyzőkönyvet és felhatalmazásokat, felolvassa jegyző a bizottmányi jelentést, mely szerint jelenlevő részvényesek által részint saját részvényeit, részint meghatalmazásaik folytán 669 részvény levén 342 szavazattal képviselve, az összes kibocsátott részvény-számnak alapszabályilag megkívánt $\frac{2}{3}$ -a képviseltetésének elég van téve. Ennek alapján alelnök kimondja a gyűlés határozat-képességét.

III. Szentgyörgyi József részvényes bizonyágot kíván magának nyújtani az iránt: valósággal képviselve van-e az összes részvényeknek alapszabály megkívánta kétharmada? melyreélvén: a közgyűlés általános többsége oda nyilatkoztván, hogy a ház asztalára letett bizottmányi jegyzőkönyv s ezzel kapcsolatos felhatalmazványok — melyek bővebb meggyőződés végett mindenki előtt nyitva állanak — úgy a bizottmány számokra alapított jelentése is ez iránt teljes megnyugovást nyújt: végzésileg mondatik ki a gyűlés határozat-képessége, minek folytán

IV. vita alá bocsátatnak az I. pont alatt felolvasott indítványok; melynek

1-80 pontja egyhangu felkiáltással elfogadtatik és határozattá emeltetik, hogy a társaság üzletébe a mostani tűzágban kívül a jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosítás is felvétetvén, mindezekre az engedély egyszerre kérvényeztessék, hogy pedig a megengedjék kinyert engedély után ezen ágak egymásután mikor és mily sorral indíttassanak meg: az iránt a körülmények szerint intézkedni a választmány bizatván meg.

2-dik pontot illetőleg határozatilag mondatik ki: hogy hatalmaztassék és bizassék meg az igazgató választmány, a társaság üzletkörébe bevonandó többi biztosítási ágak alapjául szolgáló részvény mennyiségét a körülményekhez mérten és a magas kormány által megkívánt biztosítási arányban az alapszabály szerű részvény-szám erejéig kibocsátani, megjegyeztetvén csakugyan, hogy az egyszerre kibocsátandó részvény-szám mennyisége 500-nál kevesebb ne legyen.

3-dik pontot illetőleg, az új biztosítási ágak felvétele folytán az alapszabályok 2- és 8-dik §-ra nézve szükségessé vált változtatás irányában vezérigazgató benyújtja saját következő fogalmazványát.

2. §. A társaság célja: a társaság az 1866. november 17-én tartott rendkívüli közgyűlés határozatának alapján üzletét az eddigi tűzbiztosításon kívül a jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosításra is a magas kormány jóváhagyása mellett kiterjesztvén, a társaság célja, biztosítás vállalása bizonyos díjzárterésért tűzkár, jégkár és szállítványkár ellen, aztán az emberélet- és állatbiztosítás gyakorlása. És pedig különösen a tűzkárt illetőleg felvállalja a társaság az A alatt ide melékelt általános biztosítási feltételekben engedélyezett alapelvek s díjszabások szerint minden ingó és ingatlan vagyon biztosítását tűz ellen, mi alatt a gyújtó villám, valamint a keletkezett tűz következtében szükségessé vált oltás, lerombolás, kihurcolkodás által okozott kár is értendő. A jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosítás szintén a m. kormány által megállapított és helybenhagyott alapelvek és feltételek szerint történik.

Biztosítási kötvények kiállítására az igazgatóság s a társaság székhelyén kívül a vezérügynökségek vannak felhatalmazva. Az utóbbiak felállítását (eltekintve a kereskedelmi törvényi szabályoktól) a székhelyük területére nézve hivatalos lapban, a hol pedig ilyen nem léteznék, a 93. §-ban meg szabott módon kihirdetetik. A társaságnak szabadságában áll a vezérügynökségek hatáskörét, a biztosítási feladományok felvételét illetőleg megszorítani; ily megszorítás azonban harmadik személy ellenében részvényes következményrel nem bír.

8. §. Az üzletnek az 1866. november 17-én

tartott rendkívüli közgyűlés határozata alapján a jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosításra is kiterjesztése alkalmából a választmány felhatalmaztatik, hogy az üzlet szükségének mértékéhez képest általa meghatározandó számú új részvény kibocsátásáról intézkedjék, fentartván az iránt a hatóságnak történő jelentés.

A további részvény kibocsátásnál e részvényes társaság minden részvényesének az első kibocsátásból birt részvényeihez aránylagos mennyiségű részvény szerzéséhez előjoga van.

50 részvényről többet egy részvényes sem bírhat,

mely fogalmazvány, mint szerkezeti alap, elfogadtatván, határozatlik ez új cikkelyeket, tekintettel azon körülményre, hogy a legközelebbi rendes közgyűlés feladata leendő a részben hiányos alapszabályokat egész terjedelmükben átdolgozni, illetőleg eziránt intézkedni: egyeztetlen függelék-képpen csatolni a jelenleg érvényben levő alapszabályokhoz.

A 4- és 5-dik pontokat illetőleg:

Az elintézésre megbízatik az igazgatóság és a választmány egyetértőleg egy e közgyűlés kebeléből kinevezendő 20 tagu bizottmánnyal, mely bizottmány kolozsvári, és tekintettel a számos vidéki részvényesekre s azon indokból, hogy azok is magukat képviselve lássák: vidéki tagokból azon hozzátétellel jelölendő ki, hogy ezen bizottmány munkálataiban a kolozsvári tagok száma $\frac{2}{3}$ -ának az ülésben jelenléte által határozatképes legyen. Bizottmányi tagokul egyhangu felkiáltással választatnak meg: Biasini Domokos, Biró Pál, Bogdán István, Deutsch József, Duba Imre, Dalchan Frigyes, Eisenberger Lipót, Frits Albert, Gál Péter, dr. Lészay Dániel, Krémer Sámuel, Pataky Dániel, Rutcska János, Szentgyörgyi József, Szölösy Sámuel, Tauffer Ferencz, Varga Dániel, Vélits Károly, Voith Miklós, Winkler Frigyes részvényes tagok.

A jelen közgyűléstől kelt jegyzőkönyv megállapítására és aláírására, a közgyűlés maga kebeléből bizottmányi tagokul: mlgs Pataky Dániel, Lönnhárt Ferencz és Biró Pál urakat kéri fel.

Ezzel alelnök meleg szavakban mondván ki köszönetét a számos megjelenésért, az ülést feloszlottnak nyilvánítja, minek folytán a jegyzőkönyv bezáratott.

Hintz György m. p. elnök, dr. Pataki Dániel m. p., Lönnhárt Ferencz m. p., Biró Pál, Szász Gyula m. p. id. jegyző.

Az austriai birodalom vasuthálózata.

(Folytatás.)

I. Birodalmi pályák

azok, melyek a birodalmi székvárost a birodalom legszélsőbb határpontjaival közvetlenül összekötik, melyek nemzetközi fontossággal bírnak, és a nagy világhalmozatnak éppen úgy szolgálnak, mint a politikai s katonai érdekek. A birodalom kormányától függ ily pályákat törvényes uton megállapítani, azon irányokat meghatározni, melyeket a nagy egész érdekében és hasznára meg kell tartani, végre a pályák kivételéről közvetve vagy közvetlenül gondoskodni.

E birodalmi vaspályák célja politikai és katonai tekintetben a katonaság, hadiszerek és élelem elszállítását oly gyorsan s biztosan eszközölni, hogy a birodalom védelmezése lényegesen könnyíthetessék, a hadsereg harcalképessége minél rövidebb idő alatt és olcsóbban emeltessék, sőt a sereg létszáma is leszállíthatassék, miután a közlekedés lehetővé teendi a fenyegetett pontokra a leg-rövidebb idő alatt erős hadsereget szállítani.

A birodalmi vaspályáknak tekintettel a birodalom megvédésére, annak főhelyeit úgy, mint határszéleit illetőleg.

1. A birodalom középpontjától annak legszélsőbb határáig kell terjeszkednie.

2. A sugáralaku vaspályák végpontjait vaspályák által kell alkalmas módon és kellő távolságban a birodalmi határszéltől egyesíteni.

3. A főúthelyeket, valamint a legfontosabb várakat egymással úgy kell összekötnie, mint az egész vasuthálózattal.

Katonai tekintetek parancsolják egyttal, hogy különös figyelmet fordítsunk tengerpartunkra, melynek különböző kikötői, ha nincsenek is erődtve, a kikötőhálózattal, valamint egymással összekötendők volnának. Ily rendszerű már azon okból is kívánatos, mert hosszúra nyúló, a birodalom középpontjától közlekedési eszközök hiánya miatt távol eső tengerpartról, a szárnnyól való védelem háború esetében aránytalanul nagyobb csapaterőt igényel.

Egyelőre, fentartatván későbbi kiegészítéseket, következő vonalok volnának birodalmi pályáknak tekintendők.

1. Bécsből Buda-Pest és Nagy-Váradon át Kolozsvárig, majd innen Brassóig s a határszélig nyúló pálya.

2. A bécs-budweisi, pilsen-egeri pálya a bajor határszélig.

E két pálya átmetszi a birodalmat északnyugattól délkeletnek, és a közvetlen összeköttetés kiegészítésére szolgál a Duna vagy a fekete tenger s az északi tenger között. Azon pálya magas nemzetgazdasági fontossággal bíró területen vonul át, a legtermékenyebb vidékeket Európa leglátogatottabb piaczaival köti össze, felnyitja a legelőhaladottabb

nemzetek számára az utat egészen a keletig és oly kereskedelmi forgalmat idézend elő, melyben egy részről Anglia, Hollandia és az északi tenger közötti, másrészt Törökország, Perzsia és a kaukázusi országok részesülnek.

A belföldön pedig e két pályavonal összekötteti iparos kerületeinket a Kelet piaczaival, és a földmíveléssel foglalkozó vidéket Európa legnagyobb városaival, míg egyidejűleg katonai tekintetben a csapatszállományokat megkönnyíti és rendkívüli előnyöket biztosít.

3. Bécsből Pest-Budán, Debreczenen, Szathmár-Némethin és Kornolungin át a moldvai határig.

4. Bécsből Linz és Salzburgon át a bajor határ egy részén, és Salzburg, Rosenheim, Kufstein, Innsbruck, Bregenz és Feldkirchen-en át a svájci határra másrészt.

5. Bécsből Bruck, Leoben, Rottenmann, Radstatt, Mittersil és Innsbruckon át Bregenzig.

6. Bécsből Bruck, Villach, Brixen, Bolzen és Glarns-on át a svájci határig.

E vasútvonalok keletről nyugatra menő irányban helyreállítják Dél-Oroszország (Odessa) összeköttetését Európa nyugati részeivel. Mialatt az ország belsejében egyenes közlekedést nyitnak Magyarországban sóban és gabonában gazdag vidékei és a birodalom iparos kerületei közt, kifelé összeköti Franciaországot és a Svájczot Oroszországgal, s mint átmeneti vasútvonalok is nagy előnyre szolgálnak a kereskedésnek.

7. Bécsből Nagy-Szombat, Zólyom, Besztercebánya, Káposztafalva, Kassa, Przemysl, Lemberg és Brodin át az orosz határig.

8. Bécsből Genserndorf, Lundenburg, Oderberg és Krakón át a határig.

9. Bécsből Bruck, Leoben és Villachon át Triestig és Finneig, egy részről összeköttetésben Olaszországgal, másrészt pedig Poláig nyúló vonallal.

10. Bécsből; Bruck, Grätz, Steinbrück, Zágráb és Károlyvároson át Sebenico, Spalatoig, és ha lehetséges Raguzáig, szárnyvonallal Steinbrücktől Triestig és Finneig és egy másik Károlyvárostól Finneig és Zengig.

11. Tarnopolról Stanislaw, Munkács, Tokaj, Miskolc, Pest-Buda, Sz. Fehérvár és Kanizsán át Zágrabig, szárnyvonallal Triestig, Fiume és Spalatoig.

12. A szász határról Bodenbachnál (Aussig) egy részről Prága, Gmünd, Rottenmann, Villach, Velence és Triestig, másrészt Bruck, Grätz, Zágráb, Fiume és Spalatoig, vagy ha lehet, Raguzáig.

E nagy csoportozat nem csak politikai és katonai tekintetben bir kiváló érdekekkel, hanem kereskedelmi tekintetben is különösen becses, midőn messzeterjedő fontos népgazdasági területet foglal el, és egy nehéz hozzáférhetősége miatt még kevésbé felhasználható nagy és termékeny közbenő földrészt az adriai tengerrel hoz összeköttetésbe. Északkeleti Európának a Nyugot terményeivel és gyarmati cikkekkel való ellátása fényes jövőt biztosít az osztrák tengerparti tartományoknak, főleg, ha egyszer a Dúnának és Fekete-tengernek összeköttetése az adriai tengerből tettelet valósult.

Velence közútsásga csupán azért indult hanyatlásnak, mivel piac-utjai kirekesztőleg Észak és Északnyugat, tehát oly országok felé voltak irányozva, melyek tengerészeti és kereskedelmi akként fejlesztették ki lassankint magukat, hogy nem volt többé szükségük az importra Velencéből, mert azt önmaguk közvetlenül olcsóbban eszközölheték. De az import elegendő hiánya folytán pang a kereskedelmi forgalom és ezzel együtt az export is. Ha a Laguna városnak lehetséges lett volna eladási piacát az adriai tenger északi keleti részére áttenni, ezen hajdan oly híres kereskedelmi közútsásga nem csak semmit sem vesz régi fényéből, hanem az újonnan alakított háttéri országok kivitel-i képessége által mind hatalomban, mind befolyásban sokat nyer vala.

Az ausztriai császári államnak a Suez-csatorna kúszbőben álló megnyitása által még nagyobb és sürgetőbb feladat jutott, hogy a tengeren tuli terület és Európa keleti felének terjedelmes országai között egész Ázsiára a közútagot képezze.

Austria egy imponans és jól meggondolt vasúthálózat kiépítése által nem csak hatalmát, nagyrészt saját határait körülövedő birodalmak érdekeit olvasztandja össze a magáival, és üsztöndöndi azok lakóit magasabb culturára, hanem mezőgazdasági s termelési iparát is jelentékenyen előmozdítandja.

A pálya Spalatoig, és ha lehetséges Raguzáig, tekintettel a Suez-csatorna közlekedési megnyitására a császári állam legfontosabb pályái közé sorozható; kiegészíti Európa keleti, észak-keleti és északi részének az adriai öböllel való egyesítését, ezenfelül közvetlen összeköttetést állítván elő a keleti és északi tengerrel.

A mellékvonalok által, melyek a pályacsoportozathoz Triestbe, Fiumeba, Sebenicoba és Spalatoig nyúlnak, oly hálózatot nyertünk, a mely az adriai öböl egész északi felét körülövedzi, és a minden irányban fokozott kereskedés s forgalom által eddig kevés figyelemre méltott szegény tengerpartunknak világjelentőséget, virágzást és jólétet kölcsönöz.

Azon mérvben, melyben hajózásunk kifejlődik, a nemzeti vagyon a tenger mellett és a tengeren

szaporodik s értéklén nevelkedik, vitéz haditengerészettünk is nagyobb érvényre fog jutni, azon figyelem s gondoskodás fordítottán majd fejlesztésére, melyre szükség van, hogy az ausztriai zászlót béke idején a kereskedés védelmére és előmozdítására, háboru alatt pedig a tengerpartok oltalmazására lohogathassa. (Vége következik.)

Különfelek.

— Közlekedés Pesten járt ev. ref. püspök ft. Nagy Péter illetleg írja a „Prot. egyh. és isk. lap.” „A napokban érkezett fővárosunkba és mulatott körünkben Nagy Péter az erdélyi reformátusok szeretett és tisztelt püspöke. Ma (nov. 14-én) egyik theologiai tanárnál volt ebédén, mit a tanuló ifjúság megtudván, testileg megjelent, énekkara néhány dalt zengett el a főpásztor tiszteletére, azután egyik ifju csinos beszéddel üdvözölte társai nevében, kifejezve mély tiszteletét a kitünő ékes-szólo, tudós egyháziú iránt. Erre Nagy Péter azon elragadó ékesszólással felelt, mely csak neki sajátja; a megtiszteltetés úgy tekintti, mint a melyet a testvér-baza ifjúsága küld a testvér-házának tul a Királyhágón. E hegy többé nem szétválasztója, de összekötő kapcsa a magyarok két országának, — adja Isten, hogy összekötő kapcsa legyen minél előbb a magyarok két református egyházának is, hogy alkossunk egy erős magyar ref. egyházat. Ennek eszközésére ajánlotta fel az ifju főpap élte munkásságát, minden tehetségét, lelkeknek egész erejét. Adja Isten, hogy még teljes férfui erejében ő legyen az egyesülés örömtünnepekének szónoka.”

* A „K.” írja: A helybeli izraelita község közlekedésről nevezetesen mozzanaton ment át. Mintegy 30 család a községből kiválván, reformált magyar községet alapított, melynek külön lesz imaháza. Az új község első évnegyedi adóját már le is fizette, s mennyiben erőteljes kezekben van vezetése, biztosítva látszik. A kivétel érdeme dr. Fischer Lajos, Kohn Sándor és Weisz Mór urakat illeti. Kern József ur e célra 200 frtot adott urb. papirokban.

— Necrolog.) M. j. arai Rosnyai Anna, maga és gyermekei: Anna, László Endréné, s kis leánya Anna; Károly, Lajos és János: szomorúan jelentik a férj s illetleg édesapa és nagyapa Makvalvi Dózsá Sámuelnek folyó év és hó 16-án este 9 órakor, 66 éves korában, 10 havig tartó sorvasztó betegség után történt gyászos kimúltát. Gyászavatala mellett áll a sors fekete pallosával, de ott a hit, mely meggyőz arról, hogy van egy jobb élet, hol e földi szenvedéseinkért kárpótlást nyerendünk. Földi részei a megboldogultnak folyó hó 18-án d. u. 2 órakor fognak az udvarfalvi családi sírkert rideg lakába letétni. — Ti rokonok és barátok! jertek el a részvét érzetével enyhíteni a fájdalmat, mely családnak életerén dül, s adjuk át a szeretet könyvei kíséretében az örökálm fagyos karjainak! Béke és áldás lengjen sírhalma felett!!! Udvarfalván, nov. 16-án 1866.

* Mlgo Macskási Ferencz urnak gazdasági tevékenység alatt lévő jószágán, Papfalván e folyó november 4-én egy nagy kazal szénája leégvén, mely a „Victoria” biztosító társaságnál volt biztosítva, azon gyors és méltányos eljárás által indítatva, melyet e társaság ezen kár elintézésére és kifizetésére körül tanúsított, ezennel nyilvános közönetet mondok a társaság tekintetes igazgatóságának, egyszersmind a jelen esetben is meggyőződ- vén a biztosítás jótékonyaságáról, a fentisített „Victoria” biztosító társaságot gyors és méltányos eljárása tekintetéből minden biztosítani kívánóknak lelkiismeretesen ajánlom. — Kolozsvárt, november 18-án, 1866. Ferencz Ferencz, mint mlgo Macskási Ferencz ur gazdasági tevékenysége.

* A „Székely néplap” a következő figyelemre méltó eseményt írja: Különös eseményként jegyeztük fel, hogy a napokban Botusánból, az odaváló rendőrség, a székelyföld egyik törvényhatóságához magyar nyelven, s még pedig az irodalom nyelvén szerkesztett átiratot küldött. Ez anynyival inkább meglepett, mivel itt a hazában egymás között is bizonytalanok vagyunk, hogy milyen nyelven közlekedjünk, s akkor Moldvából magyar nyelven írnak!!

* A brassói céhek kérelmet terjesztettek fel új céh alapszabályok megállítása ügyében.

* A n.-szabeni kereskedelmi egyesületnek a brassói kereskedelmi és iparkamara részéről melegen pártolt azon kérését, hogy a n.-szabeni piac a nemzeti bank által 500,000 frttal dotáltsassék, az osztr. nemzeti bank akként intézte el, miszerint a brassói fiók-leszámláló banknál a n.-szabeni piac részére 100,000 frtyi specialis hitel nyitassék. A kamatláb 6 1/2%-ban állapított meg. Ebből 1% tartalékalap képezésére van szánva, mely a bank tulajdona és az ezen tüzletből netalán származó veszteségek fedezésére szolgál. — A maximal-hitel az egyes n.-szabeni cég részére 10,000 frtra határozott.

* Jókay Mór a „Hon” tárczájában érdekes cikksorozatát indított meg e cím alatt: „A sajtó és censura Magyarországon.” Az 1850-es években a napi sajtó martysága történetéből a többek között a következő mulatságos eseményt írja: „Alig mult el hét, melyen az összes szerkesztők fel ne hívtak volna a sajtóhatóságához, (és habár valaki pusztán borászati lapot szerkesztett is), meghallgatandók, hogy ebben és amabban,

a specialis ügyben minő magatartást kell követniük? Ha adoma-gyűjteményt akarnék e helyett adni, nagyon megterkíthetném vele e rovatot: De fenn akarom azt hagyni az élelapoknak. Csupán annyit jegyez meg, hogy az eként adott utasítások tömege nagyjából a legaprólékosabb kicsinységekből, semmisségekből állt; úgy, hogy érdemnek kell neveznünk a szorgalmat, melylyel azokat valaki fel bírta fedezni. Hanem egyet a sok közül még sem hagyhatok említés nélkül. Napoleon császár talán maga sem sejtí, mily sürű jegyzékváltásra adott okot a magyar irodalom és a censura képviselői között magas életpályája különféle phasisainál fogva. A decemberi coup d'état után minden magyar lapszerkesztőnek meghagyatott, hogy Napoleonnól csak tisztelettel szabad emlékezni. Ekkor aztán hát elkezdtek ötlet tisztelet. Később jött megint olyan idő, a mikor kiadatott, hogy most már talán jó lesz Napoleonnól olyan nagyon nem sympathizálni. Akkor aztán elkezdtek Napoleont megint szabadon kritizálni. Az 1858 ki attentatum után megint alá kellett írni minden magyar szerkesztőnek, hogy Napoleont nem szabad bántani. Egy év mulva megint az jött, hogy Napoleont ismét kár lesz olyan nagyon tisztelni. Tíz hónap mulva ismét tisztelettel kellett róla emlékezni. És így tovább. — Én valóban nem emlékezem rá, hogy hányszor írtam alá, hogy Napoleon császár irányában miféle véleményárvanlatokat kell felvennem, mint engedelmes állampolgárnak.”

* Mennyi az osztrák állam adóssága? A „Wien. Ztg” mellékletében közöltetik az 1866-ki júniusig terjedő félévi összes államadósság kimutatása. Ezen hiteles szám adatok szerint Austria összes államadóssága (a földterhermentesítési adósságot is beszámítva) 3358 millió forint o. é. Ennek évi kamata 151 1/2 millió frt. Az utolsó államadóssági kimutatás óta, azaz 1865-ki dec. végétől 1866 ki jun. végéig az általános államadósság összege majdnem 235 millióval szaporodott. De mint tudva van, 1866-ki június vége óta következtet be a 400 millió frtyi államjegy kibocsátása is, s még ezenkívül néhány kisebb kölcsön operatio résznél megtörtént, részint valószínűsítésre vár.

* Sarolta, mexikói császárné fogylétéről a „Triest. Ztg” nov. 14-én így írt: Ő felségének rögeszméi az utolsó héten is ismét nagyobb erővel ütöttek föl, és pedig ujjakkal, melyek azelőtt kevésbé határozottak voltak, egyesülve úgy, hogy ezáltal a magas beteg állapota rosszabbra fordult. A betegség lefolyása ennél fogva különösen a gyógyulásra szükséges idő tekintetéből, kevésbé kedvezőnek tekintendő. A testi egészsége azonban nincs megzavarva.

* A hírlapírók párbajai Párisban folyton folynak. Nov. 13-án Weill Albert vivott meg Wolff Alberttel, mert ez az „Évenemet”-ban gúnyos módonban írt amannak „Les Contemporains” című irodalmi vállalatáról. A párbaj belga területen történt meg, mi azonban kedvezőtlen eredmény esetében a két bajvivót, mint naturalizált francziákat nem fogja a francia törvény büntetése alól fölmenteni.

Politikai hírek.

Angolország. A „Times”-hez Philadelphiából mult hó 30-ról érkezett levél bizonyosnak állítja, hogy Mikea császár Mexikót a francia seregekkel elhagyandja, és hogy Sherman tábornok Mexikóba küldetésének semmi egyéb jelentősége nem volna, mint a francziák kivonulásával Mexikóban biztos kormányt állítani fel, és a közútsásgát Jnarez alatt visszaállítani. Azután szinte a már tudva levő határozatokról van szó, melyet a közútsásga tartóznék az Egyesült-Államoknak átadni; végül azon sürgöny közöltetik, melyet Seward államtitkár, Bruce Fridrikhez, a washingtoni angol követhoz a feniek ügyében intézett, melyben az angol hatóságok által Kanadában elítelt feniek megkegyelmezését meleg szavakkal kívánja. Az amerikai kormány ezen beavatkozása Kanadában is rendkívül nagy benyomást idézett elő.

Franciaország. A „Memorial Dipl.” szerint „a francia kormány jegyzéket intézett a török kormányhoz, melyben azon benne helyezett bizalmat fejezi ki, hogy a magas porta minden Európát nyugtalanító izgalom ismétlését a szigettengeren megakadályozandó a kibékített lakosság javára tett igéretek meg fogja tartani. A Tuillériák kabinete megragadta ezen alkalmat, hogy a divánt figyelmeztesse, meg levén győződve a porta keresztény alattvalói irányában követett igazságosságáról, miszerint határozatait a közégi hatóságok és a tartományok kormányzói nem teljesítették mindig, és hogy ez a keresztény alattvalók gyakori panasza adott alkalmat.”

A „Siécle” írja: „Római levelezőink megerősítik azon tudósításainkat, miszerint a pápaság védelmezői hiában türekesznek unjonczokat szerezni Voltaire utódai közül, Viterbo népe demonstrált az olasz csapatok Velencébe vonulásakor. Minden ablakban lobogott a háromszintű zászló, és a néptömegek: „Éljen Velence! Éljen Olaszország! Éljen Victor Emanuel!” kiáltásokkal járták be az utcákat.”

Olaszország. Az „Il Pace” következőket teszi közzé: „Jó forrásból oly hírt közlenek velünk, melynek jelentősége mindenki előtt világos

lesz. Mihelyest az utolsó francia elhagyja Civita Vecchiát, Rómában és azon tartományokban, melyek még a pápai világi hatalomnak alattvalói, a lakosság a legnagyobb esendben népszavazást fog fogatna venni, hogy kijelentse, hogy a rómaiak az olasz királysághoz II. Victor Emanuel és utódainak alkotmányos joga alá akarnak tartozni.”

Németország. Drezda, nov. 15. A szász országgyűlést megnyitó trónbeszédben a király kiemeli, hogy Szászország becsülete esoribatlanul meg lön őrizve; megdicséri a szász hadsereg vitézségét; igéri, hogy hű lesz az észak-német-szövetséghez porosz vezérlet alatt, s teljesíteni fogja az elvállalt kötelezettségeket. Közös feladatnak tekintti, az új viszonyokkal szemben bátran, nyíltan s becsületesen eljárni. A trónbeszéd igéri, hogy a hadiszolgálatra, az észak német parlamentbe való választásokra, esküdtisékekre, az alkotmány megváltoztatására s új választási törvényre vonatkozó javaslatok fognak előterjesztetni.

Drezda, nov. 16. A kamara mai ülésében 16 követ által a rendi gyűlés feloszlására és az 1848-diki választási törvény alapján egybeállítandó népképviselőt összehívására vonatkozólag beadott indítvány elvetetett, miután a kormány a szavazás előtt ismételve biztosította a kamarát az iránt, hogy az északi szövetség megalakulása után új választási törvényt terjesztend elő.

Berlin, nov. 16. Az alsóház mai ülésében a pénzügyminister a porosz tábornokoknak adandó dotatióra vonatkozó törvényjavaslatot terjesztette elő. Ezen törvényjavaslat a király kezdeményezéséből származik, és a hadikártérítésekkel másfél millió tallért kíván. A pénzügyminister ezen összegnek en bloc megajánlását kívánja, a törvényjavaslat külön bizottmányhoz utasítatik.

Dánorszag. Kopenhága, nov. 12. A király trónbeszéde egyebek közt így szól: „Közép-Európa politikai viszonyait nagyjelentőségű események megváltoztatták. Dánia a nélkül, hogy a háboru szerencsétlensége érintett volna, annak eredményeitől mégis érintettni fog. Poroszország egyesíté Észak-Németországot, a maga vezetése alatt, s egyszersmind kötelezte magát a prágai békeszerződésben Schleswig északi részének visszaadására, hahogy az ottani lakosság szabad szavazásával ennek óhaját ki nyilatkoztatja. A békeszerződés ezen határozata még nem lépett életbe eddigé; de a szerződés szövege s azon nemzeti irány, melyben az európai viszonyok kifejlődésnek indultak, kezdenek róla, hogy mi is meg fogjuk kapni az államunkat biztosító s népünkre nézve természetes határt, mely cél felé volt minden reményünk irányulva a bécsi békekötés óta, s melynek jogosságát a semleges, irántunk jóakaratu hatalmak rég elismerték, kiváltképen pedig a francziák császára oly érdekeltséggel, mely mély hálára kötelez. Az észak-schleswigi hű dán testvéreinkkel való ismétli egyesülésben irántuk és nemzetiségünk iránti méltányosságot látunk s egyszersmind örömmel kívánjuk azt annak zálogául tekinteni, hogy a hatalmas szomszédunk Dániával szilárd és állandó viszonyba akar lépni.”

Belgium. A „Journ. d. Brux.” Florenczből leleplezéseket vesz, melyek, mi a részleteket illeti, igen kevés hitelt látszanak érdemelni, melyek azonban a Berlin és Sz. Pétervár közötti egyezmény létezésének hitét képesek fokolni. Ezek szerint „a porosz trónörökös a porosz véd- és dacszövetség okmányát teljesen készen magával vitte Sz. Pétervárra. Csak még alá kell írni. A segedelemért, melylyel Vilmos király a czárt Törökországban támogatja, mely — Konstantinápolyt is beleértve — Oroszországnak esnek jutalékul, nyerné Galicziát, Csehországot és a német császári címet. Egy különös záradék az Egyesült-Államoknak a szövetségbe való belépést engedi. Ez esetben Európa vi-zeibe önálló letelepedés engedélyeztetnék és terjedelmes kereskedelmi előnyökben részesíttetnének.” Az illető levelező végül maga kérdi: „valjon komolyaknak hiszi-e ezen közleményeket?”

Moldva-Olahország. A fejedelem visszatérte után Konstantinápolyból általánosan szabályozott viszonyok kezdenek életbe lépni és különösen kiemelendők tartja levelező, hogy „a kormány viszonya az idegen hatalmak képviselőihez, általán igen barátságos. Figyelemre méltó azonban — folytatja a „P. Li.” levelezője — hogy ezek részéről még nem érkezett meg Károly herczeg elismerése. Az osztrák főkonzal, Eder b. kormányától Bécsből oly utasítást vett, hogy a román kormánnyal barátságos viszonyt tartson fenn. Egy dolog azonban felkelti az idegen hatalmak követinek aggodalmát, hogy a fejedelem újabb időben ismét a demokratikus párt felé hajlik és Bratiano befolyása ismét előtérbe nyomul. Ez azonban veszélyesebbnek látszik, mintsem valóban az.”

Szerbia. A szerb kormány emlékiratot intézett a portához, melyben, hivatkozva az 1835-diki hatischerifre, a török várak lerombolását kívánja, a szerb területen, befoglalva a belgrádi erődöt is; továbbá kívánja, hogy a kereskedelmi szerződések megkötésének és a pénzverésnek joga ráruházassék és hogy ő vehesse át a Szerbián átvonuló, Konstantinápolyba vezető postát. A memorandum átadja a Konstantinápolyban megbíttalt szerb fejedelem ügynök, Ristic János, ki e végből Belgrádba hivatott. — Egy belgrádi közlemény szerint Ducics montenegrói archimandrita jelenléte feltűnő

jelenségnek vétetik. Azt hiszik róla, hogy Nikitza fejedelem diplomatiái ügyöske, és hogy a porta határozatát fogja bevére. A vívmány, melyre a fejedelem törekszik, csak diplomatiái uton fog érvényesíttetni.

Oroszország. A „Börsen Halle“-nak írják: „A La Presse“-ről azt beszélik, hogy az oroszporosz szövetségről szóló cikkét ballon d'essai-ként bocsátotta világnak, hogy az orosz kormányt vagy annak közlönyeit válassza birja a kérdéses ügyben. Valjon az orosz kormány lesz-e annyi tekintettel, hogy válasza érdemesítse, nem tudhatjuk. Annyi azonban bizonyos, hogy itt vágyakozva óhajtik annak valóulását, a mit a „Presse“ az oroszporosz szövetségről mond. Mióta legutóbbi háború Austriát a kollé világra helyezte és benső politikáját kimutatta, mely után azon meggyőződésre jutottak, hogy a vele való szövetség Oroszországra nézve hátrányos volna, mely kinyert befolyását az utóbbi háború folyamában és után nem zsákmányolta az orosz érdekek hátrányára. Sőt ellenkezőleg előzőken Oroszország irányában és rokonszenvének naponként adja bizonyítékait. Miért ne

Nyiltér.

Nyilatkozat. Egy a folyó 1866. év sept. 29-kén Pesten az ugynevezett „Umoristulu“ 31. szám alatti oláh lapban ezen cím alatt „Tanda si Manda“ kiadott cikkre vonatkozólag, mely szerint Belső-Szolnokmegye törvényszéke elnöke erkölcsi léte erkölcselentül megtámadott, emberi és felebaráti kötelességüknek tartjuk azon cikkíró, bár ki is legyen az, addig is, míg sértett fél maga útján (mit binni kell) fellép, egy rágalmozó rossz akaratú és jellemtelen egyéniségnek nevezni, mert Belső-Szolnokmegye törvényszéke mostani elnöke,

*) Az e téren megjelenő cikkekért egyáltalában semmi felelősséget nem vállal a szerkesztőség. Szerk.

örülne, hogy oly állammal kötött szövetségnek, mely erejét és hatalmát tényleg oly világosan kimutatta? A Poroszországgal való barátságos viszony általános óhajja itt, mint szükségesek támogatattik, mely természetesen Angliában és Franciaországban szemet szúr. Továbbá, nincs ok, miért a szövetség Poroszországgal elkerültenék. Hogy abból Európa és Ausztriára veszély háromolnék, épeneséggel nem látható be és mindaddig csak üres szöveg. Végül oly államok, mint Porosz- és Oroszország nem kötelesek arról számot adni, mily szövetséget akarnak kötni. Mi azonban nemcsak politikai, hanem oly szövetséget is kívánunk Poroszországgal, mely a kölcsönös anyagi néperdeket is szemmel tartja.

Ujabb. Páris, nov. 17. A walesi bg baláról szóló hírt alaptalannak nyilvánítják. Egy pétervári távirat szerint Dagmar hercegnő megbetegedett s azért a nászünnepe meg lön szüntette.

A „Journ. Etendard“ jelenti, hogy Madridban elővigyázati rendszabályok foganatosítottak. A pályaudvarok csapatokkal szállattak meg, hogy ezek haladéknél indulhassanak azon pontokra, melyeken szükség lesz rájuk.

hivatkozva Dézavárosra és környéke, ugy Belső-Szolnokmegye minden értelmiségére s magára a közvéleményre és köztudatra is, egy értelmes, pontos és erőlyes, ritka tapintatú és józan életű tisztviselő, olyan, milyennél pontosabb, erőlyesebb és józanabb életű hivatalnokot felmutatni ritkán lehet, mit bizonyítani is tudunk; miből önként foly, hogy az árnyékoldallal felhozott cikk alaptalan és egy oly hivatalnoktól származhatott, ki a pontosságnak és rendnek ellensége s maga éppen azon bűnben lehet, melyet másra kíván átvágytatni.

Dézs, october 30-kán, 1866.

Jekey Lajos, Hirsh Lajos, Móra Ferencz, Bánya István, Gál János, Betegh Kelemen, Torma

Triest, nov. 17. Caneából e hó 8-ig terjedő tudósítások érkeztek ide. Ezek szerint a fölkelők meghódítására vonatkozó táviratok onnét erednek, hogy a fölkelők úszpontosulni akartak, s azért nyolcz napi fegyvernynyugvást kötöttek. Ennek letelte után e hó 6-kára tudára adták Mustafa basának, hogy várni fogják őt Sphakia tartomány széléin. E hó 7-kén ott csata fejlődött ki, melynek kimenetele még nem tudatik. — Kandia sziget keleti részében, különösen Heraklionban, a felkelők sikeresen harcoltak. Görögországból a szigetre jelentékeny erősítések érkeztek, de ott élelmiszerek tekintetében hiány mutatkozik.

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

November		Nap kél	delel	nyugszik	Hold kél	delel	nyugszik
25 V.	G. Katalin	7 18p.	11 47. 8m.	4 15p.	7 53 e.	2 26p.r.	10 1p.r.
26 H.	Konrád	7 19	11 47 27	4 15	9 2 e.	3 25 r.	10 50 r.
27 K.	Virgil	7 21	11 47 46	4 15	10 10 e.	4 21 r.	11 32 r.
28 Sz.	Sosthenes	7 22	11 48	4 14	11 17 e.	5 13 r.	12 7 e.
29 Cs.	Eberhard	7 23	11 48 27	4 14	*	6 3 r.	12 38 e.
30 P.	András	7 25	11 48 49	4 13	0 22 r.	6 49 r.	1 7 e.
1 Sz.	December. Arnold	7 26	11 49 11	4 13	1 26 r.	7 34 r.	1 34 e.

Ut negy. 29-kén 4 ó. 39 p. r. — Merkur nem láth. Venus alig. — Mars egész éjen át ragyog. — Jupiter e. cs. — Saturnus láthatatlan. — Naph. 8 ó. 52 p.

Károly, Keresztés Gergely, Peille Ottó, Pécsi Imre, Keresztés Nándor, Tatrasi Ferencz, Rác Miklos, Róth Pál, Wéer Zsigmond, Brenosán Albert, Vékonny Ferencz, Krémer Sámuel, Czecz Márton, Dézsi János és Szentmrei L. István.

Nyilvános köszönet.

Csápó, halottak napján.

Előpatakról, folyó év 11-kén írott levelemben nem mulasztottam el ezen kötelességet, melylyel egy boldogabb hazába költözött anya emlékének tartoztam, teljesíteni, de azt a szerkesztő ur értesítése szerint: nem kapta. Nem tehetem tehát,

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

November 21-én: 5%, Nemzeti kölcsön 100 frt. 67.10. 5%, Metalliques 100 frt 59.70.—Bank-részvény 720.— Hitelintézeti részvény 200 forint 155.30. London 10 ft st. 100 frt 23 1/4, kr 127.20. — Ezüst 126.25. Cs. kir. arany 6.06. 1860. kölcsön 71.25.

Novemb. 17-én: Földtehermentési kötvény magyarországi 71.— Erdélyi 66.—

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

hogy ma halottak napján, egyuttal meg ne emlékezzen azon csapói és vidéki birtokos társaimról, kik folyó évi május 28 kán, boldogult édesanyám Mártonffy Sándorné, sz. Eperjessy Anna végtiszteletére — dacára az utóbbi követválasztási gyűlölközésekkel eredett „tilalom“-nak — eljöttek, emberbaráti részvétellel kísérték porait a sírig, de nem hozták el magokkal azon szenvedélyt, mely az „embert“ méltóságából levetkőzteti. Nem tehetem, hogy ezen birtokos társaimnak, boldogult anyám nevében! a legőszintebb nyilvános köszönetet ne nyilvánítsam.

Mártonffy Ignác.

Licitations-Kundmachung.

Die hiesige k. k. Genie-Direktion bringt zur allgemeinen Kenntniss, dass Montag den 17-ten December 1. J. eine mündliche Licitatión über Maurer- und Zimmermannsarbeit auf die Zeit vom 1. Jänner 1867 bis Ende December 1869 in der hierortigen Bauverwaltungs-Kanzlei um 9 Uhr Vormittags abgehalten werden wird.

Alle zu obigen Licitatiónen Concurrírenden haben sich mit ortsobrigkeitlichen Zeugnissen über ihre Zulässigkeit zu versehen. — Ausnahme von dieser Zeugnissbeibringung findet nur bei jenen statt, welche der k. k. Genie-Direktion schon durch fröhhere Kontraktabschlüsse bekannt sind.

Die zu erlegenden Vadien, resp. Erfüllungss-Cautiõnen sind

Vadien	Kautiõn
fl.	fl.
80	160
60	120

Für die Maurerarbeit

„ „ Zimmermannsarbeit

Es werden auch schriftliche Offerte angenommen, jedoch müssen selbe noch vor Beginn der mündlichen Licitatión einlangen. — Diese mit 50 xr. Stempel versehenen Offerte müssen den Kontraktbedingnissen, welche sich der Offerent zu unterwerfen hat, genau entsprechen, und ist durchaus keine Abweichung zulässig, auch müssen alle Anbothe mit Ziffern und Buchstaben in östr. Währ. genau ausgedruckt sein, und die Erfüllungss-Cautiõn beilegen, endlich ist der Wohnort und Charakter des Offerenten mit dessen eigenhändiger Unterschrift genau anzugeben. Offerte, welche nicht genau hiernach verfasst sind, oder welche um ein oder mehrere Procenten, auf die noch unbekannten Bestbothe der mündlichen Licitatión besser bieten, so wie in telegrafischer Form einlangende Offerte bleiben unberücksichtigt.

Nach abgeschlossener Licitatión wird kein Anboth mehr angenommen. Alle näheren Bedingnisse können zu den gewöhnlichen Amtsstunden in der hiesigen k. k. Bauverwaltungs-Kanzlei eingesehen werden.

Carlsburg, am 31. Oktober, 1866.

NEM HIVATALOS.

Táncztanítás.

Ezennel tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, miszerint folyó hó végével Kolozsvárra megérkezvén, táncztanítást december hó 1-ső napján megkezdem, melynek folytán ugy a közönséges mint a művészi tánczok minden ágában való tanítástom följajlanom — és ígérem, miszerint minden alább megnevezett tánczot a legműveltebb ízlés szerint, egyszerű s könnyen felfogható módon betanítandók, u. m.

Kör	Mazur	Cotillon és Mennet
Alföldi lakodalmas	Stájer	Magyar magántáncz
Csárdás	Keringő	Szerecsen táncz
La lancier à la cour	Mazur-Polka	Chinai táncz
Française	Palotás	Cachucha, spanyol táncz
	Gitana	Krakovieue

Ezen a közlétheben annyira hasznos testgyakorlati fáradozásaimnak célja: a fiataiságnak könnyebb s fesztelenebb testmozgékonyaságot kölcsönözni, ez ügyes mozgékonyaságot finom illedelemmel egybekötni, valamint a művelt társaságokban szükséges magaviselet szabályaira s a különböző esetekben előforduló bókálásokra is megtanítani.

A felnöttek fizetnek egy hónapi tanításért 5 forintot, két hóra 8 forintot. Azok pedig, kik csak gyakorlati kedvéért hetenkint báromszor vesznek részt tánczóráimban s ujonnan szerzett magyaros modoru alföldi társas tánczomat is tanulják, az egész időnyre 5 o. ért. forintot fizetnek.

Bátor vagyok különösen figyelmeztetni a t. közönséget „Alföldi lakodalmas“ című magyar társas tánczomra. Mint régi gyakorlattal díszekví tánczmester több évre terjedő pályám alatt mindig sajnálattal érezem egy oly magyar társas táncz szükségét, mely mikint a franczia négyes, ne csak ízlésesen egyszerű, de könnyen tanulható is legyen. E végből szerkesztém az „Alföldi lakodalmas“-t, mely már eddig is mind eredeti jellege, mind könnyű szerkezete által általános tetszést vívott ki magának; Pest elsőrendű tánczmesterei már betanulták, tanítják s a farsangi időnyben, az első Redout-tánczvizigalomban bemutatják. Tánczom az összes hazai sajtó elismerésében részesült s már ezen öszön csak Debreczenben magában 200 tanítványom által tánczoltatik. Reményem van, hogy szerzeményem országszerte el fog terjedni, annyiaval is inkább, mivel betanítására olyanoknál, kik a magyar lassú és frís lépésekben jártasok, csupán 3—4 óra szükséges.

Gyermekek 5 évtől kezdve egész tanítási folyamra lakásomon 6 forintot, magánháznál 8 forintot fizetnek.

A t. cs. közönséges pártfogására tisztelettel ajánlom magam.

MÜLLER LAJOS, nyilvános táncz és mű-tánczmester.

Házassági ajánlat.

Egy egészséges, jó erejében levő hatvan évét már haladott, reform. hitvallásu. és hatvan ezer forintot érő, szabad rendelkezése alatt álló vagyon birtokosa, — gyermektelen özvegy ember: óhajta magának házastársul Erdély honleányi közül egy egészséges, jó külsejű, szelíd, szorgalmatos, művelt, 40 év körüli nőt: kinek megközelítőleg mintegy felénnyit érő,

szabadrendelkezése alatt álló,

és pénzre tehető vagyona, avagy készpénze volna. — Melyről körülményes tudósítást f. évi december hó 16-ik napjáig, Debreczenben D. G. czim alatt (poste restante) méltányos tisztelettel elfogvárni, a csendes, és nyugalmas házasságot ajánló D. G.

F. Wertheim & Comp. uraknak. Szekrénygyár, Bécs.

Kötelezve érzem magam önnkel tudatni, hogy a mult éjzel üzletihelyiségemben levő, az önök gyárából kiküldt, 5-ik Nro tűzmentes pénzszekrényemet a tolvajok helyiségéből kilopták. Minden felnyitási kísérlet a szekrény ellentállási képessége miatt meghínsult; nem különben a szekrény tovább vitele.

Csak ezen gyártmány szilárdságának köszönhetem a jelentékeny összeg pénz és értékpapírok megmentését.

Szeged, oct. 31. 1866.

Egész tisztelettel Adalbert Rosenbaum.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárrt. Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S. Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfehérvárrt kapható:

Irodai fali Naptár 1867-ik közönséges évre

katholikus és protestáns, görög-orosz, és izraelita naptárral, bélyeg-illeték táblákkal, a kolozsvári cs. kir. levél- és szekérposta, távirda, valamint a Biasini gyorskocsi menetrendével ellátva.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. o. é.

KOLOZSVÁRI NAGY NAPTÁR 1867-dik évre.

Szerkesztette K. Papp Miklós. III-dik évfolyam.

Mellékletül Haynald Lajos, P. Szakácsi Vitus, Horváth Mihály arcképeik, és Doré Gusztáv „Vízözön“ című remek genre-képe rézmetszetben.

Ára 1 frt. Postán küldve 1 frt 10 kr.

Az 1733-diki zendülés története.

Történeti korrajz a XVIII. századból. Irta K. Papp Miklós.

Ára 1 frt 20 kr. Postán küldve 1 frt 30 kr.

E mű tartalma a következő fejezetekre oszlik el:

Előszó. Előzmények. Brankovics György elfogatása. A zendülés előjelei. Kísérlet az óhitűek átértékre s emiatti tintétek. Az új éresek-pátriárcha menekülése. Pérd. A zendülés kitörése. Az első vér. Pérd elfogatása. Az összeskötők vallatása Budán. Az ítélet. Az összeskötőknek, névszerint: Bartha István, Matula Pál, Szabó Péter, Szántó Mihály, Kis István, Mádi Mihály, Korodi János, Sigrí Mihály, Pérd Péter, Sebestény János, Pásztor András és Szilasy István kivégzése. Okmánytár. a.) Khlósz Mátyás jelentése a zendülők táboráról Lotheringeni Ferenczhez. b.) Debreczen városa által elfogatott Nagy Miklós vallomása nyomon megküldi Bihar megyének némely felkelők névsorát. c.) Névgyűzeke a lázadókra. d.) A helytartó tanácsnak március 29-iki közgyűlésen kihirdetett értesítése, hogy ő Felsége arany lánczszal jutalmaz meg néhány urat. e.) A felkelő nemesség és nemzetiség, kik a lázadás elnyomásában segítettek, haza bocsátatának. f.) Pérd veszedelme. g.) Rendelet, hogy a lázadás részesei szorgalmatosan ki kell kutatni, házaikat megvizsgálni s a náluk találtató gyanus irományokat le kell foglalni. h.) Az executió. i.) Békés megye halálra b. Orszay Istvánhoz. j.) Bihar megye átirata a helytartó tanácsához hadi kárpótlásért. k.) 60 forint követelés tárgyában, melyet a szolnoki váróság Kesztyűs István és Jánostól elvett. l.) Guadagni levele a kárpótlás ügyében. m.) Bihar megye mentesítése hibás adatok miatt. n.) Rimánoczi Bihar megyétől részletes kimutatásokról, szenvedett kárairol a táborozás alatt stb. o.) A Pérd-lázadás. p.) Új Szombor. q.) Betejéző jegyzet.

Kiadó bolt helyiség.

Bánffy-Hunyadon a piacon a legnyilvánosabb helyen, egy tágas és száraz bolti helyiség 1867. Január 1-sőjétől kezdve egy vagy három évre kiadó. Értekezhetni iránta Bánffy-Hunyadon a postahivatalnál.

Hidutezában a 292 számú ház eladó.

Ertekezhetni helyt a háztulajdonossal.

REICHBERG LŐRINCZ
EKSZERARUS KOLozsvÁRT
(Főpiaz br. Vesselenyi Ferencz házában.)
AJÁNLJA
EZÜST, ARANY, ÉKSZEREBŐL ÁLLÓ RAKTÁRÁT
a legutányosb árak és a legpontosabb szolgáltatás mellett.
Vesz és becsesél
minden e szakmába tartozó cikketek a legjobb árrért.

Dr. J. G. POPP fogorvos urhoz, Bécs, Bognergasse № 2.

Kötelességemnek tartom, legmélyebb elismerésem nyilvánítani önnkel kitünő és nem eléggé ajánlható ANATHERIN-SZÁZVIZERT.

Fogaimra két füvegse használása már jótékonyan hatott anynyira, hogy az ugynevezett borkő, mely rá ülepedni akart, tökéletesen eltűnt.

De mint tisztító szer is, ön szájjávizének hatályai bámulandók, mert a fogakat a legkisebb gödröcskéig kitisztítja.

Vajha ezen kitünő készítmény rövid idő alatt általános szerre válna és leszorítná a térről mindazon haszontalan kontár készítményeket, melyeket szájjá viz név alatt a közönségnek oly sokképpen magasztalnak.

legmélyebb tisztelettel HEYER PÉTER PÁL, titkár az Alsó-Rajnában a Wesel mellett Scheinburgban. Egy palack ára 1 frt 40 kr. Csomagolás 20 kr.

Kapható Kolozsvárrt: WOLFF J. dr. Hincz György és Engel J. gyógyszer. uraknál továbbá: az ország minden gyógytárában.